

Eindelijk. Je bent er.
We kunnen eindelijk aan ons verhaal beginnen.
Ik voel de plicht om je te bedanken. Dit is onze eerste stap en dankzij jou begint het.
Je vraagt je vast af waar the fuck ik eigenlijk over praat?
Oh pardon. Dat klonk toch niet te onbeleefd, hoop ik?
Wel, dat is de manier waarop ik tegen vrienden spreek.
Wat vreemd is, want je kent me nog maar net. En ik heb mezelf nog niet eens voorgesteld.
Mijn naam is Joachim Rombouts. Wat je al wist natuurlijk, want het staat op de cover van dit boek.
Boek...
Dit is het derde boek dat ik schrijf. Compleet verschillend van de vorige twee. Er staan al twee fantasy boeken op mijn naam.
Dit is echter geen fantasy. Dit is een waargebeurd verhaal. Weliswaar met een fictieve twist.
En dat is dan ook meteen wat wij met twee hier doen. Jij en ik zijn twee personages. Jij, de lezer en ik, de schrijver.
Niemand van ons is het hoofdpersonage. Die moeten we nog zoeken.
Ik weet zeker dat hij hier rondloopt. Logisch, want tenslotte bepaal ik zelf wat er waar en wanneer gebeurt.
Oh, je weet nog niet waar we zijn? We bevinden ons in het station van Antwerpen. Kom jij er ook niet graag? Ik in ieder geval wel.
Net omdat er zoveel mensen zijn. Zoveel verschillende mensen. Personages bereiken langs alle kanten het oog van de schrijver.
Zie je hem ook? Die zwarte man in nette kleren die in rust de roltrap afgaat?
Achter hem staat een groepje jongeren met elkaar te lachen. Ieder van hen draagt een jogging en een petje van een bekend merk. Doorheen hun taalgebruik klinkt een bekogeling van scheldwoorden. Vermoedelijk zijn dit skaters, maar dat kan een vooroordeel van me zijn.
Kom, we gaan verder. De roltrap op. Wat voel ik me toch altijd euforisch als ik personages rond me zie.
Zie je dat meisje daar op die bank? Ze draagt een broek met witte en zwarte strepen. Sommigen zullen het een pyjamabroek noemen. Ik noem het eerder artistiek.
En het volgende moet je tussen ons houden. Ze ziet er goed uit, niet?
Maar we moeten voort. Er is geen tijd voor het keuren van meisjes. We zoeken verder.
Ah, daar zijn ze eindelijk. De verschillende mensen die pissig op de roltrap staan. Geïrriteerd door een kind die vrolijk de roltrap op en afrent.
Kijk eens naar de gezichtsexpressie van deze riant geklede dame die net de roltrap afstapt. Haar arrogantie is zichtbaar in haar ogen. Als je goed kijkt, zie je haar hoofd lichtjes trillen. Maar haar hebben we gelukkig niet nodig.
Ons hoofdpersonage is het kind.
Correct. Dat rotjoch waar iedereen zich aan stoort. Ze zijn niet de enigen.
Hij zal nog veel, veel mensen tegenkomen die niets liever doen dan het haten van deze jongen.
Kom, we gaan de roltrap af. Beneden staat zijn moeder. Een kleine blonde dame. Ze lacht. Zie je het ook in haar ogen? Trots, liefde en bezorgdheid.
Het kind rent dolgelukkig de roltrap af.
Wat valt je op aan dit kind? Het korte stekeltjeshaar? De schoenen met klittenband? Zijn scheve tanden?

Valt het je niet op dat dit kind een beetje speciaal is? Een beetje buitengewoon?
Van een andere planeet?
Inderdaad, deze jongen heeft autisme. Dat is meteen waar dit verhaal over gaat.
Autisme. Het woord waar hij heel zijn leven mee geconfronteerd zal worden.
Drie weken geleden kwam hij erachter. Zolang was het niet geleden sinds zijn vader
in de auto op een late avond zei: "Joachim, je hebt autisme."
Inderdaad. Dit is Joachim.
Hij is mij. Het autistische kind van vroeger.
De nacht toen hij erachter kwam, zeverde hij de hele nacht met zinnen als "Wat is
autisme?" en "Ik wil geen autisme."
Hij meende het. Nooit wenste hij een levenslange stempel.
Zijn hele leven zal draaien om een woord waar niemand ooit de exacte betekenis van
zal kennen.
En dat is waar ik jou voor nodig heb. Kom met me mee.
Dan kunnen we samen ontdekken wat autisme echt betekent...

1.

“Toveren is voor schrijven een mooi metafoor.”

We belanden samen op de eerste september van 2011.

In de vroege ochtend van Joachims eerste schooldag in het middelbaar.

Wij zien hem. Hij heeft geen flauw benul van de schrijver en de lezer die hem observeren.

De komende dag zal vast hectisch worden. Straks valt hij in een vijver vol constante confrontatie met verandering.

Het begint al met het vreselijke geluid dat hem wakker maakt. Het alarm van zijn wekker.

Voor jou is dit misschien een normaal geluid waar je elke dag mee opstaat. Voor hem voelt dit eerder dramatisch en pijnlijk.

Elke piep die de wekker slaakt, voelt aan als een opgeblazen brulkikker die in zijn oor kwaakt. Telkens opnieuw.

Vermoeid zet hij het af. Wat een vervelend geluid.

Vorig jaar mocht hij nog een kwartiertje langer blijven liggen. Toen verliep uit het bed raken toch net iets minder moeizaam.

Herinner jij het je nog? De ochtend toen je opstond voor je eerste schooldag in het middelbaar.

Dacht jij toen niet aan de zes jaar vooraf? Joachim alvast wel.

Een groot deel van zijn kennissen uit de lagere school ziet hij straks terug. Een ander deel: niet meer.

Alles wordt straks nieuw. Nieuwe klasgenoten. Nieuwe en verschillende leerkrachten. Nieuwe schoolvakken.

Op dit moment denkt hij nog dat die nieuwigheid goed voor hem is.

Alles rondom hem wordt nieuw dus hij kan ook werken aan een nieuw begin.

Een nieuwe Joachim.

Hij probeert veel aan zichzelf te veranderen. Achter het spelen van fantasiespelletjes in zijn eentje op de speelplaats, zet hij alvast een streep. Daar lachen ze in de lagere school ook mee. In de middelbare school blijft dat vast niet bij lachen.

Hij zal het wel missen. Al die verhaaltjes die hij zelf verzong en waarin hij zelf alle rollen speelde...

Hopelijk vindt hij nog een manier om terug verhalen te vormen.

De ontbijttafel.

Aan tafel zit alleen hij met zijn broer. Geen vader, geen moeder en geen zusje.

Die moeten niet allemaal naar exact dezelfde school fietsen.

De broer zet de radio op.

Je vraagt je af hoe hij heet? Wel, beste lezer, als schrijver wil ik je iets uitleggen over de naamgeving van mijn personages. Dit is een waargebeurd verhaal. De personages in mijn boek bestaan dus ook echt. Om de privacy van mensen te respecteren, voel ik de plicht om ze een andere naam te geven.

Mijn broer noemen we Robin. Of hij dat nu wil of niet! (En dat zeg ik met een knipoog.)

Als papa naar beneden komt, zet hij de radio af. Die vindt het wat vervelend om 's ochtends al muziek te horen.

Vanaf dit jaar moet Joachim zijn eigen brood smeren. Verwarrend.

Uit honger en verstrooidheid neemt hij een hap van een boterham dat in zijn brooddoos hoort.
Papa lacht.
Beschaamd smeert diens zoon een tweede boterham. Deze steekt hij wel in zijn brooddoos.
De digitale klok springt op kwart voor acht.
Tijd om met de fiets te vertrekken.

De middelbare school bevindt zich vlak naast de lagere school van vorig jaar. Drie jongens komen aan bij de nieuwe fietsenrekken. Twee broers en hun buurjongen.
Ze dragen alle drie voor de eerste keer in het schooljaar hun nieuwe boekentas. Wiens boekentas valt het hardste op?
Natuurlijk. Die van Joachim.
Jij ziet een kind een boekentas dragen die bijna groter is dan het kind zelf. Het kind voelt zich er eerder geweldig bij.
Hij vindt het geweldig. Een boekentas in zijn favoriete kleur: lichtblauw. Verder is dit niet zomaar een boekentas. (Volgens de verkoopster toch.) Het heeft niet één, maar wel twee holtes om boeken in te steken. Daar blijft het zelfs niet bij! In de holte dicht bij het handvat bevindt zich nog een ingebouwde zak. En dan zijn we nog niet klaar! De holte het dichtst bij de zak voor de brooddoos, wordt verdeeld in drie vakken.
Nog één laatste snuffje: met de rits volledig achteraan kan je de boekentas vergroten en verkleinen. Super handig dus.
Naast een nieuwe boekentas leert hij ook een nieuwe fietsenstalling kennen. Een paar meters verderop van de fietsenrekken van de lagere school. De drie jongens zetten hun fiets weg en wandelen naar de speelplaats. Een nieuwe speelplaats voor Joachim en zijn buurjongen. Niet voor Robin. Die komt hier voor het derde jaar op rij. Groot. Alles ziet er groter uit.
De oppervlakte van de speelplaats. De hoogte van de gebouwen er rondom. Maar vooral de grootte van de mensen die er rondlopen.
Eng.
Meer dan duizend jongeren staan met hem op de speelplaats. Grotere jongeren. Ze lachen. Elk van hen is in staat om hem te pesten.
Hij bevindt zich als een huismus in een kooi vol buizerds. De kans dat hij op deze plek overleeft, is immens klein.
Aan de muren rondom de speelplaats hangen witte papieren. Verschillende eerstejaars verzamelen zich in hoopjes voor de bladen.
Ze kijken naar welke naam er op welk papier staat. Het zijn de klassenlijsten. Hierop komen de eerstejaars te weten met wie ze in de klas zitten.
“Ik denk dat ik maar eens ga kijken”, zei de buurjongen tegen de twee broers. Meteen zoekt hij naar zijn klassenlijst. Meteen wordt hij aanvaard in zijn nieuwe klas.
“Wel Joachim, ik denk dat ik ook ga. Als je in het derde jaar zit, moet je op tijd komen in de les”, zegt Robin.
“Heb jij de eerste dag al les?”
“Helaas wel.”
“Hebben wij ook al les?”

“Nee, in het eerste jaar is alles nog gemakkelijk. Maar ik moet naar mijn klas. Volgens mij staan Mike en Dan in die rij. Ging je niet bij hun in de klas zitten? Misschien moet je bij hun staan?”

“Oké.”

En weg wandelt Robin. Vanaf nu staat hij er alleen voor. Zonder oudere broer naast hem.

In de verte ziet hij twee bekende jongens staan.

Mike en Dan zijn vrienden die hij kent van de lagere school. Hij stapt er direct op af.

Mike zegt: “Hey Joachim.”

“Hey, in welke klas zitten jullie?”

“Wij zitten in 1A10. Jij zit bij ons in de klas.”

“Oh, dat is wel fijn. En zitten er nog bekenden in de klas?”

“Nee, helaas niet. Wat vreemd is, want ik heb meerdere namen ingevuld bij het inschrijven.”

“Huh, ik mocht er maar twee invullen hoor.”

“Ik mocht er ook vijf invullen”, mengt Dan zich in het gesprek.

Joachim vraagt: “Oh, wie heb je ingevuld?”

Die vraag stelt hij niet zomaar. Hij kent Dan al van het eerste leerjaar. Sindsdien zijn ze al bevriend.

Stiekem hoopt hij dat Dan ook zijn naam opschreef bij het inschrijven. Zo komt hij te weten of hij ook graag bij hem in de klas wil zitten.

Het antwoord: “Mike, Luka, Julien, Benedict en Stijn.”

“Benedict en Stijn? Maar die gingen toch Latijnse doen?”

“Dat klopt”, zegt Mike. “Maar ik heb ze ook opgeschreven hoor.”

“Maar we volgen moderne. Benedict en Stijn kunnen toch onmogelijk bij ons in de klas zitten?”

Dan zegt: “Ik dacht dat we sommige vakken samen met Latijn kregen.”

“Nee, toch?”, vraagt Joachim na.

Mike antwoordt: “Nee, want we krijgen niet dezelfde vakken.”

Echt erg om te horen, vindt Joachim dat niet. Hij weet dat Benedict en Stijn hem maar raar vinden. Dat spreken ze niet tegen hem uit, maar hij ziet het in de manier waarop ze naar hem kijken.

Wat hem wel dwarszit, is het feit dat Dan zijn naam niet had opgegeven. Maar dat had hij kunnen weten.

Hij merkt al langer dat hij niet even belangrijk voor Dan is, als Dan voor hem.

De bel gaat.

Alle klassen verzamelen zich in hun eigen rij. Dan, Mike en Joachim staan voor de eerste keer tussen hun nieuwe klasgenoten.

Er staan veel leerlingen in de rij van 1A10. Alle drie observeren ze de mensen in hun buurt.

Een jongen met blond krulhaar maakt mopjes over de drie meisjes voor hem.

De jongen naast hem met bruin haar doet met hem mee.

De meisjes vinden het niet erg. Ze lachen. En ze maken zelfs mopjes terug.

Eigenaardig, volgens Joachim.

Hij denkt nog dat jongens alleen met jongens mogen omgaan. In het eerste middelbaar toch.

Hetzelfde geldt voor meisjes. Ook meisjes horen bij meisjes en niet bij jongens.

Daarom staat hij vanaf vandaag niet meer bij zijn vriendinnen uit de lagere school.

Dat mag niet.

Wie dat toch doet, is een homo of een lesbienne. Of wordt toch zo beschouwd. En beste lezer, even tussen ons: natuurlijk heb ik niets tegen homo's. Dat zou wat dwaas zijn.

Maar de eerstejaars die we observeren denken over het algemeen nog heel kleinschalig. Ze kennen het nog niet dus stellen zich er in de meeste gevallen nog niet voor open

Mensen die anders gevonden worden, worden snel gepest. Helaas horen homo's daar ook bij.

Joachim wil absoluut niet gepest worden. Dus hij gehoorzaamt zich aan die ongeschreven regel.

Of dat gaat werken?

Om eerlijk te zijn denk ik dat hij aanvoelt wat hem zal overkomen. Tenslotte ben ik hem.

En ik zie wat hij momenteel denkt: *“Dit jaar word ik oftewel populair, oftewel gepest.”*

Ja. Ook hij gaat eerder van het tweede uit.

Jij als lezer vast ook?

Anders zou ik dit boek natuurlijk niet schrijven.

Wat zou het mooi zijn, moest hij het zijn. Die blonde jongen dat met meisjes praat en terwijl een echte vriend naast zich heeft.

Een normale vriend. Pratend tegen normale meisjes. En hij zelf een normale jongen. Dat wil Joachim zijn: normaal.

De nieuwe klas telt eenentwintig leerlingen.

Eenentwintig lachende gezichten kijken nieuwsgierig naar hun nieuwe leerkracht.

Ze zijn blij omdat ze nog geen les krijgen.

“Goeiemorgen beste leerlingen. Ik ben jullie klastitularis”, zegt de jongedame.

“Wie van jullie weet wat dat betekent?”

Een onbekend meisje steekt haar vinger op. Ze probeert: “Was dat niet een soort directrice of zo?”

De blonde jongen van in de rij, schiet in de lach. “Stil, Tuur!”, fluistert het meisje achter hem.

“Tuur, dus?”, betrapt de klastitularis hem. Ze vraagt: “Ken jij dan het juiste antwoord?”

“Ja, een klastitularis is de leerkracht die we het meeste krijgen en de verantwoordelijkheid over onze klas heeft.”

“Uitstekend!”

Zijn antwoord klopt. Ergens vindt Joachim dat een beetje jammer. Niet omdat hij niet wil bijleren, maar omdat hij weinig sympathie voelt voor Tuur.

De leerkracht vertelt verder: “Ik heb inderdaad de verantwoordelijkheid over jullie.

Jullie zijn mijn klasje. Ik geef jullie niet alle vakken, maar jullie zien mij inderdaad wel het meeste in de week. Voor Nederlands en godsdienst. Een les in de week geef ik jullie ook of leren leren of geluiskunde.

Vandaag hebben we nog geen les, want ik wil jullie leren kennen. Schrijf allemaal maar jullie naam, lievelingseten, lievelingsdier en hobby op.

Ik heet mevrouw Verlinden, eet graag couscous, houdt van honden en ik lees graag.”

Iedereen vult meteen een papiertje in. Allemaal slagen ze er vrij snel in om het gevraagde te beantwoorden.

Iedereen behalve Joachim. Wat is zijn hobby nu eigenlijk?

Alleen op de speelplaats spelen, kan hij niet meer opschrijven. Dat gaat hij nooit meer doen, want dat is raar. Op de trampoline springen en terwijl zelf verzonnen verhalen inbeelden ook niet. Ook te vreemd om over te vertellen.

Uiteindelijk schrijft hij maar tekenen op. Daar is hij heel goed in.

Hij schrijft wel niet op wat hij dan tekent. Teken van Pokémon is misschien wat te kinderachtig...

Iedereen vertelt vrolijk over zichzelf. Velen zitten in een jeugdbeweging en waren in de zomer op kamp geweest. Anderen oefenen een sport uit. Sommigen zelfs de beiden.

Zowel Mike en Dan vertellen over gamen als hun hobby. Joachim gamet ook graag, maar hij speelt vooral Nintendo-games. Die zijn te kinderachtig om over te vertellen. De schietspelletjes die zijn twee vrienden spelen, spreken hem niet zo aan.

Wanneer hij aan de beurt komt, wordt hij verlegen. Hij lacht uit schaamte en zegt: "Uh... Ik heet Joachim, eet graag spaghetti en..."

Een lievelingsdier. Daarop weet hij niet wat zeggen. Eigenlijk is dat een dolfijn, maar dat durft hij niet zeggen. Misschien is dat wat meisjesachtig. Misschien dat ze daarmee zullen lachen.

"En?", dringt mevrouw Verlinden aan.

Wat zou hij antwoorden? Hij wil kiezen voor een specialer dier. Iets unieker dan een hond of konijn. Daar denkt iedereen al aan.

Hij antwoordt: "De lynx! Mijn lievelingsdier is de lynx."

Veel reactie vanuit de klas komt er niet. Blijkbaar weet iedereen al wat een lynx is.

"Goed en wat is je hobby?"

"Tekenen."

"Oh, en wat teken je dan zoal?"

Pokémon... Maar dat gaat hij niet zeggen. Dat is te kinderachtig en dat is voor nerds. Daar gaan ze vast mee lachen.

"Dieren", antwoordt hij.

Plagerig vraagt de klastitularis: "Lynxen zeker?"

"Ja."

Dat zegt hij met een glimlach. Met de liefde naar dieren toe gaan ze hem vast niet uitlachen. Een nerd houdt toch niet van dieren.

De leerkracht ondervraagt de volgende leerling. Daar luistert Joachim minder aandachtig naar.

Hij blijft nog bezig met het afgelopen gesprek. Hopelijk vindt niemand het raar dat hij graag dieren tekent.

Iedereen in de klas zit per twee op de bank. Naast Joachim zit iemand die hij niet kent.

Een jongen. Ik geloof dat hij Seppe heet.

Iedereen in de klas durft wat tegen elkaar zeggen. Iedereen behalve Joachim.

Seppe zegt ook niets tegen hem. Dat geeft hem wat het gevoel dat hij hem niet zo moet.

Speeltijd.

Een heerlijke herinnering, toch? Het moment waarop er zoveel kan gebeuren.

Je leert er mensen kennen. Op die speelplaats. Karakters die je hele leven blijven terugkomen.

Pas op. Niet iedereen. Sommige karakters zul je helaas nooit meer tegenkomen.

Dikwijls is dat jammer.

Soms ook helemaal niet.

Jij en ik weten het allebei. Het zijn niet enkel vrienden die je tijdens de speeltijd leert kennen.

Weet je wat ik vreemd vind? De verschillen tussen leeftijden die mekaar op de meeste middelbare scholen confronteren.

Ook op deze school.

Kinderen en pubers lopen er door elkaar. Jongeren die al bezig zijn met hun rijbewijs kruisen kinderen die twee maanden geleden nog naar de lagere school gingen. Eerstejaars beginnen dan wel te puberen, maar we moeten het toegeven. Het zijn nog kinderen.

Kinderen die geen kind meer willen zijn.

Maar zo zien ze er helaas wel uit. Ze doen hun best om dat te verbergen, maar veel zin heeft dat niet.

Ik als achttienjarige puber schrik daar weleens van. Zo een kleine kinderen op zo een grote speelplaats.

Joachim als elfjarige snotneus voelt zich exact wat hij is. Klein. Zeker tussen al die reuzen van jongeren.

Zie hem daar staan bij zijn twee vriendjes. Een kortharig jongetje wiens blauwe boekentas bijna groter is dan hem zelf.

We zijn niet de enigen bij wie hij opvalt.

Kennissen van een paar jaar geleden zien hem ook. Nog van de lagere school.

Blijkbaar is het verrassend om Joachim op dezelfde speelplaats te zien.

Zelfs spectaculair. Zijn aanwezigheid tovert meteen een lach op hun gezicht.

En dat klinkt niet als een: "Ik ben zo blij dat ik hem hier zie!"

Meer als een: "Is dat fucking Joachim op deze speelplaats? Wat doet hij hier? Die jongen kan aso toch nooit aan."

Dat hoort hij toch letterlijk iemand tegen zijn maatjes zeggen. Duidelijk gearticuleerd. Luid genoeg om een paar meters verderop te horen. Al dan niet bewust.

Zijn maatjes lachen ermee. Vreemd dat hij stoer moet doen om 'echte' vrienden te vermaken.

Mike zegt tegen hem: "Kom, we gaan ergens anders heen."

Zo is hij dan nog wel. Hij kan medelijden tonen. Een slechte jongen is hij niet.

Maar geloof me: ik, als schrijver, heb hem al op veel manieren leren kennen.

Mike, Dan en Joachim wandelen naar een andere plaats op de grote speelplaats.

Rondom hem zien ze hun klasgenootjes van vorig jaar. Het valt ook op dat jongens alleen bij jongens staan en meisjes alleen bij meisjes. Er is niemand die met hen komt spreken.

In de verte staat Belle met een paar vriendinnen. Ze maakt veel plezier met hen.

Belle, het mooiste meisje van de lagere school...

Joachim vindt het jammer dat hij niet meer bij haar kan staan. Hij kent haar al van in de kleuterschool.

Ze is altijd al heel lief voor hem geweest. Diep vanbinnen heeft hij haar nodig.

Dat weet ze. Hij had het vorig jaar met haar aangevraagd, maar ze had hem afgewezen.

Belle vindt Joachim ook heel leuk, maar ziet hem meer als vriend.

Vandaag zullen ze niet meer bij elkaar staan. Dat is een ongeschreven regel: jongens bij jongens, meisjes bij meisjes.

"Hoe was je eerste schooldag?", vraagt papa wanneer hij terugkomt.

"Goed", liegt Joachim. Meer vertelt hij niet. Volgens hem valt er ook niet veel te vertellen.

Als ik hem nu zo zie antwoorden, snap ik hem wel. Wat kun je daarop antwoorden? Over nieuwe vrienden kan hij in ieder geval niet spreken. Die heeft hij vandaag niet ontmoet.

Moet hij praten over de nieuwe leerkrachten? Nieuwe klasgenoten? Vakken die hem interesseren?

Was dat niet wat te gewoon en dus saai?

Joachim vindt althans van wel. Daarom zegt hij er niets van.

Hij moet nog leren hoe hij hierop moet reageren. Ik, de schrijver, denk dat je een autist best kunt vertellen hoe hij op bepaalde situaties moet reageren.

Anders kan hij de logica van de sociale omgang nooit begrijpen.

Zoals je ziet heeft Joachim die logica nog niet geleerd.

Beste lezer, hier heb ik al die tijd op gewacht.

We gaan hem eindelijk ontmoeten; ons hoofdpersonage. Jij en ik gaan hem eindelijk spreken. En hij ons ook.

Zo ben ik het toch van plan.

Weet je wat ik een mooie plaats vind voor de ontmoeting? Het dak.

Waarom niet? Het dak in de nacht. Laat hem zitten op het dak in de nacht.

Kijkend naar de sterren, reflecteert hij zijn eerste schooldag.

Ik knipper met mijn vingers en: één... twee... drie...

We staan naast hem op het dak.

Uiteraard schrikt hij. Wie zou dat niet doen als er opeens twee mensen bij op het dak verschijnen?

Hij vraagt iets: "Wie zijn jullie en hoe zijn jullie op het dak geraakt?"

"Wel beste Joachim Rombouts, ik als schrijver kan hier doen wat ik wil en dus overal geraken."

"En hoe ken je mijn voor- en achternaam?"

Grappig. Het lijkt erop dat hij mij niet herkent. Wat zullen we hiermee doen? Zullen we het hem laten raden?

"Tegen wie praat je? Ik zie dat je tegen een schaduw praat, maar ik zie niet wie."

Oh, dus hij kan het zien wanneer ik tegen jou praat. Dan kan ik maar beter het volgende vragen: "Hoor je ook wat ik tegen de schaduw zeg?"

"Nee."

Eerlijkheid. Altijd al zijn sterkste punt geweest.

"Krijg ik een antwoord op mijn vragen?"

"Maar natuurlijk! Ooit in het leven krijg je een antwoord op al je vragen!"

Het wordt stil. Misschien is hij zo onder de indruk van mijn antwoord dat hij er stil van is geworden. Of hij is gewoon verward.

Ik kan dan ook verwarrend overkomen: zo schrijf ik ook een boek waarin ik tegen zowel de lezer als mijn hoofdpersonage praat.

Maar ik kijk hem nu aan en zeg: "Dus! Ik zal jullie even aan mekaar voorstellen!"

Beste Joachim, de persoon hier naast mij is de lezer! We weten niet wie hij of zij is, welk geslacht hij of zij heeft en ook niet waar de persoon voor staat, maar de lezer en ik volgen jou al heel de dag en ik vertrouw het volledig!"

Ik heb nog nooit zo breed gelachen bij een ontmoeting met mezelf! Nu ja, ik heb mezelf dan ook nog nooit ontmoet.

"De lezer en jij doen WAT?"

"De lezer en ik volgen je al heel de dag! We zien alles wat je denkt, doet of zegt! We volgen je overal!"

Hij staart me aan met een diepe frons. Dat zou ik ook doen, maar ik geniet hier zo hard van!

Joachim vraagt: “Ik weet het niet zeker, maar dat klinkt als iets waar ik over heb geleerd als de definitie van stalken?”

“Dat is het zeker, op een bepaalde manier van bekijken. Maar dit ligt anders. Dit is een plicht. En daarbij: ik ben de leider van alles wat hier gebeurt.”

“Hoezo is dit een plicht?”

“Ik ben hier met een reden. Voor mij is dit een soort missie.”

“Een missie in opdracht van wie?”

“Van mezelf. Of beter gezegd in opdracht van de jezelf met een beetje meer levenservaring.”

Hij snapt het niet. Wat te begrijpen valt. Zo duidelijk vertel ik het allemaal niet. Maar hier is mijn verduidelijking: “Beste Joachim Rombouts, dit is de Joachim Rombouts uit de toekomst.”

Verward staart hij voor zich uit. Is dit een droom? Dit kan toch niet echt gebeuren.

Hij zegt: “Dus jij bent mij en ik ben jou?”

“Ik ben inderdaad jou en jij bent inderdaad mij.”

“Maar jij bent al volwassen en ik ga net naar de middelbare school. Je reist dus door de tijd?”

Tijdrijzen, waarom niet? Misschien dat tijdrijzen wel een beetje hoort bij het werk van een schrijver.

“Zo kun je het stellen. Ik reis inderdaad door de tijd zodat ik met de jongere mij kan praten. Het schrijven geeft mij de mogelijkheid om door de tijd te reizen.”

“Schrijven? Wat bedoel je met schrijven?”

“Wel beste Joachim, je ziet het niet, maar op dit moment schrijf ik. Jij, de lezer en ik staan samen op het dak omdat ik dat zo neerschrijf. Jij als hoofdpersonage ziet alleen wat ik wil dat je ziet en ziet dus niet dat ik schrijf, maar je ziet wel wat ik hier beschrijf.”

Stel het je eens voor. Opeens staan er twee vreemden op het dak. Een van hen vertelt je dat je slechts een personage bent en je verhaal door iemand geschreven wordt.

Zou jij het geloven? Waarschijnlijk niet. Ik in ieder geval niet.

En toch denk ik hier nog steeds vaak over na. Ben ik degene die mijn eigen verhaal schrijft? Of is er iets overkoepelend die mijn verhaal voor mij schrijft?

Het is een vraag die ik me lang zal stellen.

“Dus je kan toveren?”

“Het hebben van veel fantasie geeft me de mogelijkheid om te kunnen schrijven wat ik wil. Toveren is voor schrijven een mooi metafoor.”

“Metafoor?”

“Poëtisch synoniem.”

“Poëtisch synoniem?”

“Iets met dezelfde betekenis, maar op een mooie manier verteld.”

Misschien dat ik wat afdwaal. We zijn hier tenslotte niet om hem woordjes bij te leren. Nee, wij zijn hier omdat ik hem iets bij wil leren. En ik neem jou, de lezer mee omdat ik hoop dat jij hier ook uit leert. Misschien dat ik zelf ook zal bijleren.

Maar hoe begin ik daarover? Tenslotte blijf ik ook een autist.

Ik stel de vraag: “Hoe was je dag?”

“Goed.”

Natuurlijk. Mijn vraag was niet concreet genoeg.

“Ik wil meer uitleg.”

“Wat moet ik uitleggen?”

“Wat je vandaag hebt meegemaakt? Hoe je je daarbij voelt? Wat je daarvan verwacht?”

“Niet veel, weet ik niet en weet ik ook niet.”

Ik zucht. Als we steeds zulke productieve antwoorden krijgen, gaan we hier niet veel uit leren. Met deze antwoorden komt hij simpel over. Dit frustrereert mij omdat ik weet dat hij niet zo is.

“Beste Joachim, je weet toch dat ik jouw toekomst ben en dus alles over je weet?”

“Ja?”

“Wat zou je in je toekomst willen bereiken? Ik kan je vertellen of je het hebt bereikt of niet.”

Hij denkt even na. Naar dit antwoord ben ik eens benieuwd.

“Er is maar één doel die ik in mijn leven wil bereiken.”

“En dat is?”

“Belle. Een relatie met Belle.”

Eindelijk. Iets persoonlijk. Dit is het gesprek dat ik wilde voeren.

“Belle ja, wat is ze toch mooi.”

“Heb je nog contact met haar?”

Nee. Niet echt. Het is lang geleden dat ik haar echt gezien heb. Alleen wanneer ik haar een berichtje stuur, praat ik nog met haar. Niet dat ik dat al te vaak doe. Maar dat is niet wat ik wil antwoorden.

Ik antwoord met een vraag: “Wil je daar het antwoord echt op weten?”

“Natuurlijk! Ik wil weten of het me toch gelukt is. Ik hou van haar! Belle is mijn levensdoel!”

Lachwekkend. Ik ben daadwerkelijk veranderd tegenover zeven jaar geleden.

“Je levensdoel nog wel? Ben je daar zo zeker van?”

“Ben ik daar dan niet zeker van? Wat is dan wel uiteindelijk mijn levensdoel?”

“Je levensdoel wisselt met je leeftijd. Soms is je levensdoel om inderdaad een vriendin te krijgen, soms is het meer om een succesvol auteur te worden. Momenteel is mijn levensdoel om anderen en mezelf iets bij te leren over autisme. Ongeacht ik daar succesvol bij word of niet.”

Dat is het toch op dit moment. Het lijkt me toch logisch dat dit ooit nog zal wijzigen. Zo is dat toch ook bij jou?

Natuurlijk heeft niet iedereen een levensdoel. Dat moet ook niet. Maar ik vind het wel leuk dat hij het woord laat vallen.

Hij vraagt: “Dus je wilt niet succesvol worden?”

“Natuurlijk wel, maar ik vind dat je succes moet verdienen. Als de kwaliteit van mijn verhaal niet goed genoeg is, verdien ik mijn succes niet.”

Soms leg ik mezelf dus druk op. Dit is echter riskant, maar ik heb het nodig. Als ik geen druk op mezelf leg, doe ik niet genoeg moeite.

Nog een laatste vraag schiet me te binnen: “Beste Joachim?”

“Ja, Joachim?”

“Snap je waarom ik over jou en jouw verhaal wil schrijven?”

“Om bij te leren over autisme, zoals je net zelf zei.”

“Exact. Voor mij is dit een beetje een zoektocht, een zoektocht naar begrip. Niet alleen van mij naar mezelf toe. Maar ook van anderen naar autisten in het algemeen toe. Veel mensen begrijpen niet wat het is. Het is ook moeilijk om te begrijpen omdat het juist zo breed is: het begrip autisme.

Daarom wil ik jou observeren. Ik ben van plan om elk volgende hoofdstuk te splitsen in de acht basisemoties en aan het eind van elk hoofdstuk toe te lichten waar dit bij

jou ligt en wat dit met jouw autisme te maken heeft. Lijkt dat jou een goed idee?"

"Uh... geen idee, ik denk het wel?"

"Oké. En wil je er aan meewerken?"

"Ja. Waarom niet?"

"Dat is goed. Dankjewel."

En zo begint het. De grote zoektocht naar begrip voor autisme.

2.

“Mensen zijn puttengravers.”

Schaamte.

Ik heb het nog steeds. Nog veel. En snel.

Natuurlijk voel ik me beter dan vroeger. Maar laat ons eerlijk zijn. Ik ben anders dan anderen.

Dat weet ik van mezelf. Echt problemen heb ik daar ook niet mee. En toch ben ik er niet trots op.

Veel mensen vertellen mij dat ze blij zijn anders dan de rest te zijn. Volgens hen zijn ze uniek omdat ze net zo verschillen.

Ergens vind ik dat een beetje hypocriet.

Ze willen anders zijn dan de rest, maar als ze weten dat iedereen anders wil zijn, zijn ze dan niet een beetje allemaal hetzelfde?

Nee, ik wil niet anders zijn.

Het is niet leuk om vreemd aangekeken te worden. Dat wil niemand.

Dus nee, ik ga niet zeggen dat ik trots ben om anders te zijn.

Om eerlijk te zijn vecht ik al heel mijn leven om normaal te zijn. Doorheen heel mijn leven verander ik al dingen aan mezelf. Zowel op uiterlijk als persoonlijk vlak.

En ik ben er trots op. Ik ben trots op de veranderingen die ik gemaakt heb.

Maar natuurlijk is dat uitputtend.

Misschien beste lezer, dat u dat wel herkent. Je werkt hard aan jezelf met de bedoeling om goed voor anderen te doen. Je houdt zoveel van je omgeving dat je er je best voor doet. Daarom probeer je zowel te werken aan je uiterlijk als je manier van sociaal contact leggen.

En dan opeens... Opeens merk je dat je voor anderen nog steeds niet goed genoeg bent. Ondanks alles wat je hebt gedaan.

“Trek, het je niet aan.”

Hoor je het hen al zeggen? Je vrienden?

Ze hebben gelijk en dat weet je. Maar toch is het moeilijk. Je hebt zo hard aan jezelf gewerkt en het blijkt allemaal voor niets te zijn.

Volgens jou toch.

Maar dat klopt niet. Het is nooit voor niets. Niet als je de juiste reden hebt.

Ik ben niet echt van de mening: “Verander niet, je bent perfect zoals je bent.”

Als je niet blij bent met jezelf, ben je niet gelukkig. En als het veranderen van jezelf, je daarbij gelukkiger maakt, dan kan ik dat enkel toejuichen.

Maar dat is gemakkelijker gezegd, dan gedaan. Dat snap ik ook.

Jezelf veranderen is niet iets dat je op één dag kan bereiken.

Ik wil ook niet gezegd hebben, dat je jezelf noodzakelijk moet veranderen. Als je al blij bent met jezelf, moet daar uiteraard niets aan veranderen.

Ik denk alleen aan Joachim.

En als ik praat over hem, dan denk ik aan de mezelf van vroeger. Ik herinner mij nog hoe hij denkt.

Joachim is een man van weinig woorden. Introvert.

Echt introvert kan ik mezelf niet meer noemen. Niet bij mensen waarbij ik mij op mijn gemak voel. Maar echt extravert ook niet.

Maar goed: laten we het terug over ons hoofdpersonage hebben.

Als je hem observeert, wat valt je dan op? Jij en ik weten allebei dat hij niet zo spraakzaam is.